

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ (ГРУЗІЯ)
РИЗЬКИЙ ПІВНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЛАТВІЯ)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ (ЛАТВІЯ)
WORLD ASSOCIATION FOR POSITIVE AND TRANSCULTURAL PSYCHOTHERAPY
(НІМЕЧЧИНА)
DARE INNOVATIONS (УГОРЩИНА)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ПЕТРИЧЕЙКА
ХАШДЕУ (МОЛДОВА)
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я: МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, ПСИХОЛОГІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ»

28 травня 2026 року
м. Одеса, Україна

Львів – Торунь
Liha-Pres
2026

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Шнайдер Станіслав Аркадійович – в.о. ректора Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України;
Запорожан Валерій Миколайович – голова Вченої Ради Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України;
Орабіна Тетяна Миколаївна – заступник генерального директора Центру громадського здоров'я МОЗ України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, PhD;
Марічерета Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, голова групи експертів МОЗ за напрямом «Акушерство та гінекологія» – експерт-консультант Міністра охорони здоров'я України, доктор медичних наук, професор, академік НАМН вищої освіти України;
Дідманідзе Ібраїм – керівник Центру мов та інформаційних технологій факультету освіти Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія);
Дьяков Роман – президент правління Ризького північного університету, доктор технічних наук, професор, академік (Латвія);
Волков Владислав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор суспільних наук, доцент (Латвія);
Марошвельді Дора – засновниця та генеральна директорка DARE Innovations;
Врабіс Сільвія – кафедра історії та теорії освіти факультету гуманітарних та педагогічних наук Державного університету «Богдан Петричейку Хашідеу», доктор психологічних наук (Молдова);
Бориц Вікторія Ігорівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук, професор;
Наконечний Олександр Григорович – президент Академії наук вищої школи України, доктор фізико-математичних наук, професор, академік Національної академії наук України;
Труніна Ірина Михайлівна – завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, доктор економічних наук, професор;
Векшовець Тетяна Андріївна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, директор ННЦ «Бізнес-школа НМУ імені О.О. Богомольця», доктор медичних наук, професор;
Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;
Храпкіна Валентина Валентинівна – професор кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор економічних наук, професор;
Бабієнко Володимир Володимирович – завідувач кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Литвиненко Ольга Дмитрівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор психологічних наук, професор;
Сердюк Людмила Захарівна – головний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор;
Халік Олена Олександрівна – завідувач кафедри психології Університету Короля Данила, кандидат психологічних наук, доцент;
Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 **Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, психологія та комунікація:** Міжнародна наукова конференція. За заг. ред. проф. В. Г. Марічерета, 28 травня 2026 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. 452 с.
ISBN 978-966-397-640-2

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.

УДК 351.77-048.35(062.552)

© Одеський національний медичний університет, 2026
ISBN 978-966-397-640-2
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2026

Підходи до активізації пізнавальної діяльності в майбутніх бакалаврів терапії та реабілітації при викладанні медичної біології	
Погоріла Ірина Олегівна, Романенко Олександр Вікторович	378
Психологічні чинники впливу соціального середовища на самовизначення підлітків в умовах війни	
Синиця Наталя Валеріївна, Цибух Людмила Миколаївна	381
5-компонентна модель оптимізації системи психологічної допомоги та реабілітації представників сектору безпеки та оборони у відомчих медичних закладах	
Соколова Анна Сергіївна.....	385
Стресостійкість фахівців допомагаючих професій: ресурсний, особистісний та системний виміри	
Терещенко Ольга Олегівна, Мешко Тетяна Богданівна	389
Вплив соціальних мереж на самооцінку та емоційний стан підлітків	
Терещенко Ольга Олегівна, Підмогильна Альона Вікторівна	393
Психологічні чинники формування емоційного інтелекту у дітей засобами казкотерапії	
Терещенко Ольга Олегівна, Чуяс Влада Олександрівна.....	396
Алостатичне перевантаження як чинник розвитку психосоматичних симптомів в умовах хронічного стресу	
Терещенко Ольга Олегівна.....	400
Психологічні механізми саморегуляції у формуванні усвідомленого ставлення до тіла та екологічно відповідальної поведінки	
Цибух Людмила Миколаївна, Бусел Світлана Валентинівна, Дибіна Оксана Володимирівна	402
Психологічні особливості переживання екзистенційної кризи в умовах тривалої невизначеності	
Цибух Людмила Миколаївна, Цибух Анастасія Сергіївна.....	407
Копінг-стратегії як чинник розвитку емоційного вигорання у молодих матерів	
Цибух Людмила Миколаївна, Ширікалова Оксана Ігорівна	410
Профілактика психологічного конфлікту в колективах закладів охорони здоров'я в умовах повномасштабного вторгнення	
Янікова Олена Геннадіївна, Цибух Людмила Миколаївна.....	413
Вплив музикотерапії на рівень тривожності та емоційної напруги у підлітків	
Яременко Наталія Григорівна, Цибух Людмила Миколаївна.....	416

6. Characteristics of Nurse Managers' Conflict Management Competency. A Systematic Review / A. González-García et al. *Journal of Advanced Nursing*. 2025. Vol. 81, No. 4. P. 1717–1733. DOI: <https://doi.org/10.1111/jan.16600>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-114>

ВПЛИВ МУЗИКОТЕРАПІЇ НА РІВЕНЬ ТРИВОЖНОСТІ ТА ЕМОЦІЙНОЇ НАПРУГИ У ПІДЛІТКІВ

Яременко Наталія Григорівна

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Цибух Людмила Миколаївна

*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Підлітковий вік є сенситивним періодом розвитку емоційної сфери та становлення механізмів саморегуляції. Цей етап онтогенезу характеризується підвищеною емоційною лабільністю, гострою чутливістю до соціального середовища, кризою ідентичності та нестійкістю самооцінки, що в сукупності створює сприятливий ґрунт для виникнення тривожних і стресових реакцій.

В умовах сучасного соціального середовища, зокрема в контексті воєнного стану в Україні, ця проблема набуває особливої гостроти. Збройний конфлікт залишає глибокий слід у психіці як дорослих, так і дітей: порушення сну, хронічна тривожність, посттравматичні реакції, емоційне виснаження. За оцінками фахівців, потреба у психологічній реабілітації зростатиме ще тривалий час після завершення активних бойових дій. Це актуалізує пошук ефективних, доступних та науково обґрунтованих методів психологічної корекції, адаптованих до потреб підліткової аудиторії.

Серед таких методів особливої уваги заслуговує музикотерапія – напрям арттерапії, що спирається на терапевтичний потенціал музичного впливу. Музика є універсальною мовою людства, здатною долати вікові, мовні та культурні бар'єри, безпосередньо апелюючи до

емоційної сфери особистості. Поєднання музичного мистецтва з науково обґрунтованими психологічними методами відкриває широкі можливості для відновлення емоційного балансу та підвищення адаптивних ресурсів підлітків.

Аналіз сучасної вітчизняної наукової літератури засвідчує значний інтерес дослідників до проблематики музикотерапевтичного впливу на психоемоційний стан людини.

Так, Р. В. Дудик (2025) вивчає ефективність музичної терапії як інноваційного методу психолого-педагогічного впливу на емоційно-вольову сферу школярів та доводить її позитивний вплив на зниження рівня стресу й тривожності, підвищення емоційного благополуччя, покращення концентрації уваги, а також розвиток вольових якостей – самоконтролю, самодисципліни та саморегуляції.

А. Зінченко (2025) трактує музикотерапію як психологічний конструкт та одночасно як метод психотерапевтичного впливу у проблемному полі шести базових теоретичних підходів: когнітивно-біхевіорального, психоаналітичного, соціально-психологічного, гештальт-психологічного, екзистенційного та гуманістичного. Дослідниця виокремлює такі функції музикотерапії: терапевтичну, розвивальну, здоров'язберігаючу, соціальну, емоційно-регулювальну, корекційну, превентивну та культурно-збагачувальну.

Р. Несен (2025) описує ключові нейрофізіологічні механізми дії музики: активацію лімбічної системи, вивільнення дофаміну й окситоцину; наголошує на ролі музикотерапії у розвитку емоційного інтелекту – здатності ідентифікувати, розуміти та регулювати власні емоції. Автор також розкриває потенціал музикотерапії у формуванні саморегуляції через техніки зниження напруги та створення «емоційних плейлістів».

М. Крет (2021) обґрунтовує музикотерапію як оздоровчо-розвивальний підхід, що позитивно впливає на становлення гармонійної особистості через емоційно-почуттєву та психофізіологічну сфери. Дослідник також представляє добірку конкретних музичних творів, що сприяють гармонізації психоемоційного стану.

Х. Рябінець (2023) акцентує увагу на нейрофізіологічних засадах музичного впливу, зокрема на відповідності ритмічних характеристик музичних творів ритмам біоелектричної активності мозку. Дослідниця наводить конкретні музичні твори ритмічна структура яких корелює з певними станами мозкової активності, що відкриває нові можливості для цілеспрямованого добору музичного матеріалу у психокорекційній практиці.

На підставі проведеного аналізу виокремлено чотири основні механізми терапевтичного впливу музики:

Емоційно-регулятивний механізм – музика сприяє усвідомленню, вираженню та трансформації емоційних станів, допомагає розширити «емоційний словник» підлітка та розвиває здатність до емпатії.

Фізіологічний механізм – музичний вплив активує лімбічну систему, стимулює вивільнення нейромедiatorів (дофамін, окситоцин), знижує рівень кортизолу та нормалізує вегетативні реакції організму.

Когнітивний механізм – музика стимулює уяву, актуалізує емоційну пам'ять, сприяє переосмисленню власного досвіду та активізує внутрішні ресурси особистості.

Катарсичний механізм – переживання музики забезпечує емоційне звільнення (катарсис), дозволяє опрацювати пригнічені переживання та відновити психічну рівновагу.

Проведений теоретичний аналіз засвідчує, що музикотерапія є науково обґрунтованим, багатогранним та перспективним методом психологічної корекції, ефективність якого підтверджена численними емпіричними дослідженнями. Для підліткового віку, з урахуванням специфіки вікового розвитку та актуальних соціальних викликів, цей метод має особливий потенціал. Подальше дослідження дозволить конкретизувати оптимальні форми та протоколи застосування музикотерапії у роботі з підлітками, що підвищить рівень її практичного впровадження в освітніх і реабілітаційних закладах України.

Література:

1. Бигар Г. В. Використання музикотерапії в освітньому процесі початкової школи. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*. 2021. № 6. С. 34–39.
2. Васильєва Л. Л. Музикотерапія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2018. 216 с.
3. Волошина І. В. Психологічні засади використання арт-терапії у роботі з підлітками. Одеса : СВД Черкасов, 2019. 188 с.
4. Квітка Н. О. Арт-педагогіка як засіб гармонізації особистісного розвитку дитини. *Вісник Черкаського університету*. 2018. № 5. С. 44–50.
5. Литвинчук Л. М. Особливості корекційного впливу музикотерапії на емоційну сферу дітей. *Проблеми сучасної психології*. 2012. Вип. 15. С. 341–350.
6. Чуприкова Л. В. Музична терапія як засіб корекції психофізичного стану дитини. *Таврійський вісник освіти*. 2017. № 3. С. 112–118.
7. Bruscia K. E. *Defining Music Therapy*. 3rd ed. University Park, PA : Barcelona Publishers, 2014. 320 p.